Statsforvaltaren i Vestland

Vår dato: 17.12.2025
Vår ref: 2025/17079
Deres dato: 03.11.2025
Deres ref:

Bergen kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Nesse, 5557 2335

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø for bygging av ny ro- ro kai Jektevikshopen for Bergen kommune.

Statsforvalteren gir Bergen kommune tillatelse til anleggsarbeider i sjø i Jektevikshopen i Bergen. Tiltaket omfatter utfylling i sjø. Området som skal fylles ut, har et areal på ca. 10 000 m². Volumet som skal fylles ut er på ca. 110 000 m3, tilsvarende en vekt på ca. 300 000 tonn. Formålet med tiltaket er å bygge ny ro-ro kai.

Planlagt oppstart er januar 2026.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegg som følger tillatelsen. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før det foreligger godkjenning etter havne- og farvannsloven.

Vi viser til søknad fra Sweco på vegne av Bergen kommune mottatt 3. november 2025, og oppdatert søknad datert 16. desember samt andre opplysninger som kom fram under behandling av søknaden.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir tillatelse til anleggsarbeider i sjø til Bergen kommune. Tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelsen som skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Tillatelsens vilkår er vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har regulert de forholdene som er vurdert til å ha de mest alvorlige miljømessige konsekvensene.

I tillegg til de kravene som følger tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven, med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten, viser vi til hjemmeside til Miljødirektoratet www.miljodirektoratet.no.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren tar saksbehandlingsgebyr for arbeid med utslippstillatelse. Reglene om gebyrinnkreving er gitt i forurensningsforskriften kapittel 39. Virksomheten skal betale 45 600 kroner i gebyr for tillatelsen, jf. forurensningsforskriften § 39-4, sats 6. Gebyrsatsen er valgt på bakgrunn av ressursbruken Statsforvalteren har hatt i forbindelse med saksbehandlingen av tillatelsen. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Om tiltaket

Bergen kommune skal utvikle havneområdet på Dokken i Bergen til en ny bydel. For å kunne ivareta havnedrift parallelt med at området bygges ut, skal havneaktiviteten flyttes i faser. I fase 1 (2027-2028) skal det etableres en flytende lekter ved Havnelageret som skal fungere som midlertidig cruisekai. I den forbindelse, skal Jektevikshopen først fylles ut. Utfyllingen skal i første omgang gi nytt bakareal til havnedrift og tilkomst til Havnelageret. I fase 5 (2035) skal det utfylte området i Jektevikshopen utvikles videre til park.

Figur 1 Dagens situasjon på Dokken. Jektevikshopen indikert med rød pil.

Søknad datert 3. november 2025

Bergen kommune søker om tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø der formålet er landvinning ved utfylling av sprengstein i sjø og etablering av ny ro-ro kai på peler.

Figur 2 Estimert horisontal utstrekning av fylling, inkludert motfyllingen og erosjonsbeskyttelse i front.

Området som skal fylles ut, har et areal på ca. 10 000 m2. Volumet som skal fylles ut er på ca. 110 000 m^3, tilsvarende en vekt på ca. 300 000 tonn.

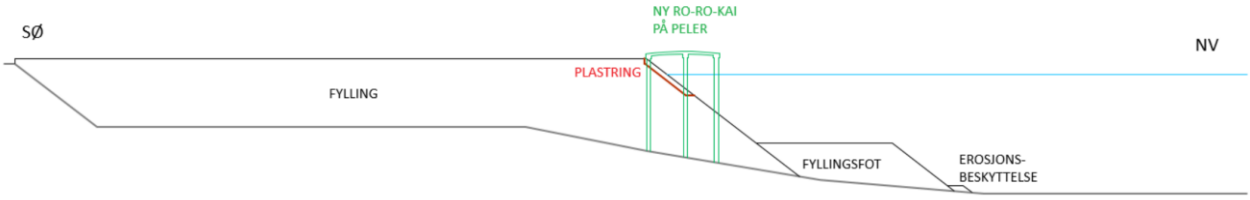

Figur 3 Prinsippskisse av utfyllingen med fyllingsfot og erosjonsbeskyttelse. Ny ro-ro-kai på peler er vist i grønt. Plastring av fyllingen er vist i rødt

All utfylling av masser skal utføres fra land. Utfyllingen starter lengst sør-øst ved dagens ro-ro-rampe og fortsetter utover i sjøen. Sprengsteinen som legges i bunn, skal plasseres skånsomt med gravemaskin. Når fyllingen er etablert, saneres eksisterende ro-ro-rampe, før området etterfylles med stein.

Etablering av ny ro-ro-rampe utføres etter at fyllingsarbeidene er ferdigstilt. Peling må utføres fra lekter, og siltgardinen må flyttes midlertidig for å få inn lekter. Etter at kaien er ferdigstilt, plastres fyllingsskråningen for å hindre erosjon. Massetransporten skjer med lastebil. Ved bruk av semi-trailer, vil det være behov for ca. 5 300 lass. Sweco estimerer gjennomsnittlig mottak av 7 lass i timen i en periode på tre måneder.

Gjennom prosjektet Renere Havn, har Bergen kommune mudret og dekket til den forurensede sjøbunnen i indre del av Puddefjorden, inkludert Jektevikshopen. I forbindelse med 4-årskontroll for Renere Puddefjord i 2023, ble det filmet med ROV langs tre transekt i Jektevikshopen. Filmene viste at mesteparten av området fremdeles er erosjonssikret, med unntak av et belte på 15-20 m utenfor noen betongmadrasser som ligger innerst i Jektevikshopen og langs sjøledninger. I områdene uten erosjonssikring ble det registrert spor av forflytting av masser. Det ble også observert en del skrot i dette området, som dekk, metallobjekter, et mulig bilvrak, skallet av en flåte, tau, kjetting, planker, med mer.

Sweco har vurdert påvirkning på fiskeriinteresser, naturmangfold, kulturminner, Renere havn Bergen sitt tildekkingslag og øvrige interesser som kan bli negativt påvirka av anleggstiltaket.

Sweco har foreslått avbøtende tiltak basert på risikovurdering av anleggsarbeidene. Hovedtiltakene er

- Utføre videoinspeksjon for å kartlegge skrot og eventuelt gjøre en opprydding
- Tiltaksområdet skal omsluttes av dobbel siltgardin for å begrense spredning til nærområdet i hele tiltaksperioden.
- Under anleggsfase med fylling skal det benyttes kontinuerlige loggere for turbiditet med alarm
- Sluttkontroll - Utføre visuell kontroll med ROV av tildekkings- og erosjonssikringslag like utenfor utfyllingen. Eventuell skade på disse lagene skal utbedres.

Endret søknad datert 16. desember 2025

Omfanget av utfyllingen er redusert med 1 000 $m^{2.}$ Den avsluttes lengre inn i eksisterende kai, på grunnere vann.

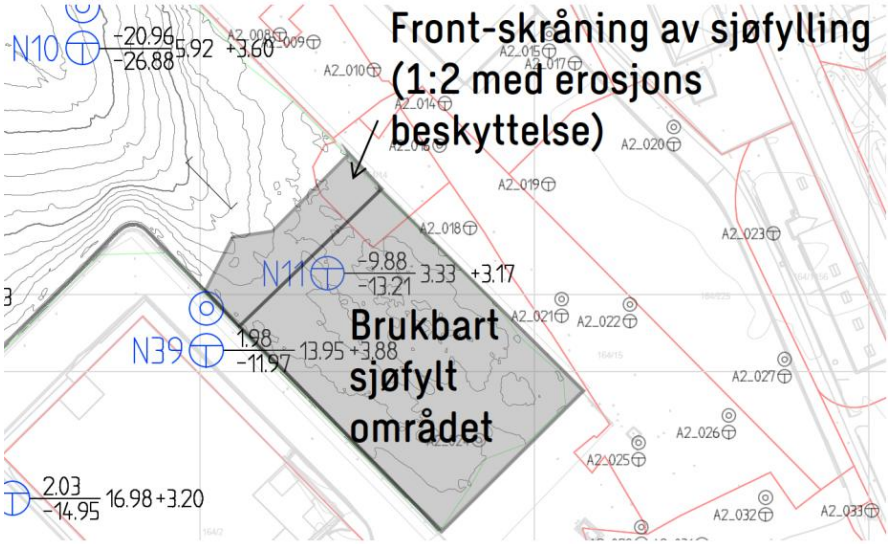

Figur 4 Estimert horisontal utstrekning av steinfylling, inkludert frontskråning med helning 1:2 og erosjonsbeskyttelse.

Avslutningen av fyllingen er endret, jf. figur 5.

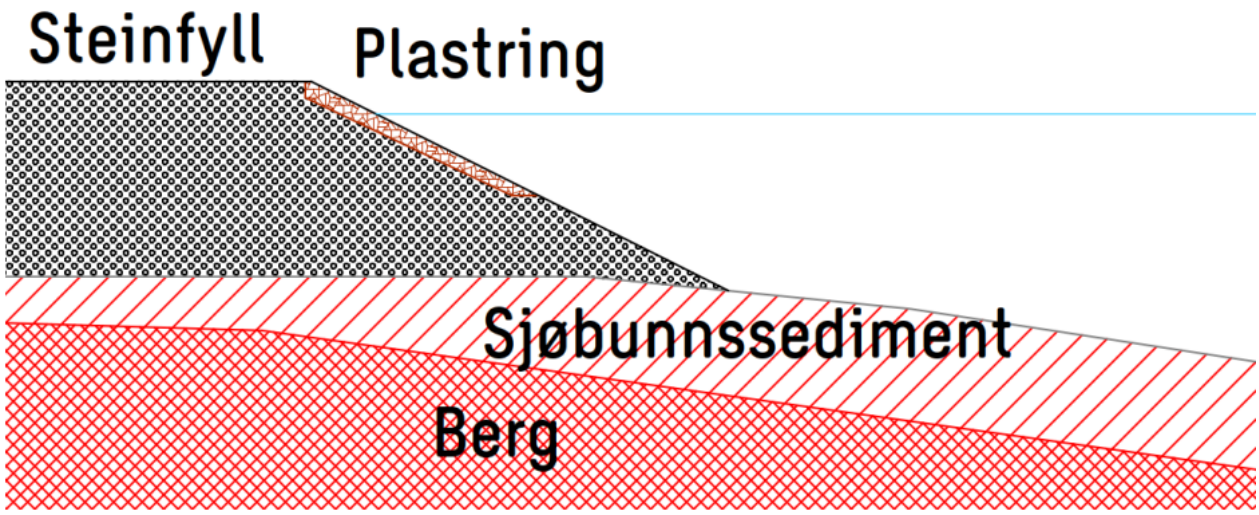

I oppdatert risikovurdering så er ikke forslag til avbøtende tiltak for anleggsarbeidene endret vs. søknaden 3. november 2025.

Høringsuttalelser

Statsforvalteren sendte søknad mottatt 3. november 2025 på høring til Bergen havn, Fiskeridirektoratet, Bergens Sjøfartsmuseum og Bergen kommune 5. november 2025 med frist for uttaler satt til 5 desember 2025. Søknaden ble også annonsert på hjemmesiden til Statsforvalteren.

Vi mottok uttale fra Bergens Sjøfartsmuseum, Fiskeridirektoratet, Bergen havn og Bergen kommune. Bergen Utvikling har kommentert uttalene, og denne er markert med blå tekst under uttalen.

Vi vurderer ikke at endringene mottatt 16. desember 2025 er så omfattende at den reviderte søknaden må sendes på ny høringsrunde.

Bergen kommune plan og bygningsetaten 4. november 2025

Gjengivelse av uttalen:

"Det bekreftes at det omsøkte tiltaket med utfylling og peling i Jektevikshopen er i tråd med det kommende høringsforslaget tilhørende ORP Dokken sør[1].

Den viktigste føringen for ORP Dokken sør er den vedtatte arealstrategi for Dokken. Det omsøkte tiltaket med utfylling er også vist i denne, og utfyllingen er videreført i områdereguleringen som en viktig forutsetning for utviklingen av området. Utfyllingen er også konsekvensutredet i områdereguleringen."

Bergen kommune, byrådsavdeling for byutvikling 4. desember 2025

Gjengivelse av uttalens konklusjon:

"Plan- og bygningsetaten opplyser at utfyllingen er i tråd med den kommende områdeplanen og det som planlegges der. Denne utfyllingen ble også vist i arealstrategi for Dokken, da den både gir nødvendig utviklingsareal (i hovedsak til byrom), samt manøvreringsareal ifm. havneflytting og eventuelt riggareal ifm. utbygging. Arealstrategien er den viktigste "planføringen" for ORP Dokken sør, og i kommende høringsforslag foreslås arealet på utfyllingen vist primært som grønnstruktur til bruk for offentlig byrom og til dels bruk av uteareal for skole.

Det må også nevnes at cirka halvparten av den omsøkte utfyllingen allerede ligger i vedtatte planer (KPA, KDP havn og gammel reguleringsplan).

Byrådet vil være positiv til søknaden**."**

Fiskeridirektoratet (25. november 2025)

Gjengivelse av uttalen:

Vår rolle i saken
Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Vi uttaler oss til søknader etter forurensningsloven/forurensningsforskriften for å opplyse saken med informasjon om fiskeri- og akvakulturinteresser i området, inkludert marint miljø og biologisk mangfold som er viktig for næringene. Interessene vi skal ivareta er nærmere omtalt i Fiskeridirektoratets planrettleiing | Fiskeridirektoratet.

Fiskeri- og akvakulturinteresser i området
I vårt kartverktøy Yggdrasil har vi samlet kartlag som viser viktige registreringer knyttet til fiskeri- og akvakulturinteresser.

I Eidsvågen, som ligger ca. 7 km nord for Jekteviken, har Havforskningsinstituttet registrert et gytefelt for kysttorsk. Feltet er vurdert som lokalt viktig (C) i henhold til verdisetting av marint biologisk mangfold etter DN-Håndbok 19.

[1] Områdereguleringsplan for Dokken sør (ORP Dokken sør) Arealplan-ID 71460000

Vår vurdering Fiskeridirektoratet ber om at Swecos anbefalinger om avbøtende tiltak for å redusere risikoen for negativ påvirkning på ytre miljø blir fulgt. Vi vurderer at de omsøkte tiltakene ikke medfører vesentlig risiko for bevaringen av gytefeltet som er registrert i Eidsvågen.

Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS (9. desember 2025)

Gjengivelse av uttalens konklusjon:

"Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS vurderer at foreliggende dokumentasjon per nå ikke er tilstrekkelig til å gi en faglig innstilling til vedtak etter havne- og farvannsloven. Vi vil derfor avvente å uttale oss til det konkrete tiltaket før endelig søknad om tiltak i sjø er kommet inn til oss.

Vi viser til våre generelle vilkår ved utfylling:
1. Tiltaket skal utføres som beskrevet i tillatelsen og som vist på vedlagte kartutsnitt og tegninger.

2. Det må ikke foretas endringer uten at dette på forhånd er godkjent av BHF IKS. Endringer på tiltaket kan gi en annen virkning på farvannet, og dette har ikke vært vurdert i forbindelse med tillatelsen.

3. Arbeider må utføres skånsomt for å unngå unødvendig påvirkning på det omkringliggende miljø, eksempelvis begrense partikkeloppvirvling/spredning osv. Arbeidet må gjennomføres på en måte som blir til minst mulig ulempe for skipstrafikken og eventuelle annen virksomhet i området. I den grad det anses nødvendig må farvannet hvor arbeidene foregår, merkes forsvarlig, slik at de er godt synlig for trafikken i området.

4. For å hindre utglidning av masser og eventuelt oppgrunning utenfor må det dokumenteres at fyllingen legges på stabil grunn. Fyllingsskråningen må plastres med tilstrekkelig stor stein for å forhindre utvasking av masser, og murene over lavvann må fremstå med jevn overflate og pent utseende.

5. Tiltaket må til enhver tid være forsvarlig vedlikeholdt.

6. Eventuelle erstatningsansvar som følge av tiltaket påhviler tiltakshaver. BHF IKS er helt uten ansvar for enhver skade eller ulempe som måtte oppstå på, eller i forbindelse med, eller som følge av tiltaket. Det er tiltakshaver som får fordelen av tiltaket, og dermed naturlig at tiltakshaveren bærer utgiftene ved eventuell skade.

7. Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- og eiendomsforhold og tillatelsen gis uten at slike forhold er vurdert i forbindelse med vedtaket. Søkeren må selv innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. BHF IKS har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller av domstolene.

8. Når tiltaket er ferdigstilt skal tiltakshaver sende inn melding om kartrettelse til Kartverket. Dette er av hensyn til ajourhold og oppdatering av sjøkartene. Dokumentasjon om tiltaket «as-built» skal sendes til Kartverket per e-post til efs@kartverket.no. Kopi skal sendes til BHF IKS, med henvisning til referansenummer.

Bergen havn bemerker at tiltaket kan ha stor betydning for både skipstrafikken og beredskap. Vi tenker derfor det er hensiktsmessig at både Kystverket og Forsvarsbygg høres i saken.

Vi minner om at tiltaket også krever tillatelse etter havne- og farvannsloven. Til orientering må vi avvente vår behandling av søknaden inntil det foreligger et eventuelt dispensasjonsvedtak fra Bergen kommune, jf. hfl. § 14 fjerde ledd. Ordinær saksbehandlingstid er fire uker fra søknaden er mottatt komplett."

Søkers kommentar til høringsuttalen fra Bergen havn mottatt 15. desember 2025

Vi ser at Bergen Havn gjør oppmerksom på at det må søkes om tillatelse til tiltak i sjø etter havne- og farvannsloven. Denne søknaden ble sendt 10. desember 2025.

Vi mener at forhold som har med utforming og bruk av området ivaretas gjennom denne søknads- og høringsprosessen, og at det ikke er nødvendig også å høre Kystverket og Forsvarsbygg i søknaden om utfylling i sjø etter forurensningsloven.

Her er våre kommentarer til punktene som er (særlig) relevante for søknad om utfylling i sjø etter forurensningsloven:
Pkt. 2. Avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning er beskrevet i søknaden.
Pkt. 4. Utfyllingsløsningen er vurdert av geoteknikere. Fyllingsskråningen skal plastres.

Rettslig grunnlag for tillatelsen

Forurensningsloven

Etter forurensningsloven § 7 må ingen sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig etter unntaksreglene i § 8, er regulert i en forskrift etter § 9, eller er tillatt etter vedtak i henhold til § 11.

Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11, så fremt anleggsdriften er å anse som midlertidig og at forurensningen er å anse som "vanlig".

Statsforvalteren vurderer at de omsøkte anleggsarbeidene vil medføre forurensning utover det som kan ansees som vanlig. Tiltaket krever dermed tillatelser etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for forurensning fra anleggsvirksomhet, jf. rundskriv[2] T-3/12.

Når Statsforvalteren vurderer om det skal gis tillatelse til forurensende virksomhet, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på forurensningsulempene ved tiltaket sammen med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil kunne før til jf. forurensningsloven § 11 siste ledd.

Statsforvalteren legger til grunne anbefalinger i Miljødirektoratets veileder M-350/2015 [3] i vår vurdering av saken.

---

[2] "Statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven, oreigningslova og produktkontrolloven." Rundskriv T-3/12 sist endret 11. desember 2019.

[3] Håndtering av sedimenter. M-350. Oppdatert mai 2018.

Naturmangfoldloven
Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, "føre-var-prinsippet", samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Vannforskriften
Søknader om tillatelser til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndigheten skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10.

Avgrensing mot plan- og bygningsloven og annet lovverk
Statsforvalteren kan ikke gi tillatelse etter forurensningsloverket dersom dette er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven. Bergen kommune bekrefter at tiltaket er i samsvar med den kommende områdeplanen og gir således samtykke til at tillatelse etter forurensningsloven kan gis, jf. forurensningslovens § 11, 4. ledd

Tiltaket krever også tillatelse etter havne- og farvannsloven. Søknaden er til behandling. Bergen havn nevne at tiltaket vil kunne ha stor betydning for både skipstrafikken og beredskap. Og at de vil høre Kystverket og Forsvarsbygg om deres vurdering før de avgjør saken. Vi setter som vilkår for denne tillatelsen at den ikke kan tas i bruk før det foreligger godkjenning etter havne- og farvannsloven.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2 sine krav til innhold i søknaden om tillatelse etter forurensningsloven.

Søker har utført en risikovurdering for tiltakene basert på mulig forurensning og negativ påvirkning på resipienter med hensyn til marint mangfold, fiskeriinteresser, eksisterende tildekkingslag Puddefjorden mv. På dette grunnlaget er det foreslått avbøtende tiltak for utførelse av anleggsarbeidene. Statsforvalteren vurderer at fare for forurensning og negativ påvirkning fra anleggsarbeidene blir redusert til et akseptabelt nivå med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden datert 3. november 2025, og våre vilkår er i hovedsak i samsvar med søknadens forslag.

Begrunnelse for valgte vilkår og krav
Utfylling i sjø og peling vil kunne medføre spredning av partikler som kan ha negative effekter på naturverdier. Mineralpartikler som svever fritt i vannmassene kan medføre skade på gjellene til fisk og det er vist at de kan feste seg på pelagiske fiskeegg som hos torsk og hyse kan få egg til å synke, noe som kan øke eggdødeligheten. Trykkbølger i sjø fra peling kan skremme og eventuelt skade fisk som er i nærheten av tiltaksområdet dersom støyen er for høy.

Det er ikke registert viktige marine naturtyper i nærheten som kan bli negativt påvirka av tiltaket. Det er heller ikke kjente fiskeriinteresser i nærheten, jf. uttale fra Fiskeridirektoratet, så vi tar med de omsøkte avbøtende tiltakene som vilkår i tillatelsen uendret.

Doble siltgardiner med online turbiditetsovervåking på utsiden mener vi vil redusere fare for forurensning og negativ påvirkning til et akseptabelt nivå.

Tildekkingslaget i Puddefjorden utenfor den nye fyllingen skal kontrolleres visuelt med ROV etter at anleggsarbeidene er avsluttet og eventuell skade på tildekkingslaget skal repareres. Vi setter vilkår om dette slik det er omsøkt, og om at eventuell reparasjon avtales i samarbeid med Renere havn Bergen.

Bruk av sprengsteinmasser til utfylling i sjø kan føre til spredning av plastavfall i sjøen. Plast bruker lang tid på å brytes ned, og det har en negativ og uønsket påvirkning på miljøet. Statsforvalteren stiller vilkår for å avgrense tilførsel av plastavfall til omgivelsene og vurderer at bruk av doble siktgardiner vil være en effektiv barriere.

Vurderinger etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Siden vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende, vil ikke føre-var-prinsippet (NML § 9) komme til bruk.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML § 10) gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er satt i vilkårene i tillatelsen. NML § 11 påpeker at det er tiltakshaver som skal bære kostnadene til avbøtende tiltak.

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. En forverring av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er mulighet til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig påvirkning og at tilstanden i resipienten vil bli gjenopprettet når arbeidet stanser. Vi ser det derfor ikke som sannsynlig at tiltaket vil kunne føre til at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden til vannforekomsten blir forverret. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Konklusjon

Statsforvalteren har behandlet søknaden, og vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene som er planlagt gjennomført og at anlegget blir driftet i tråd med utslippstillatelsen, vurderer vi at fare for forurensning og negativ påvirkning blir redusert til et akseptabelt nivå. Statsforvalteren gir derfor tillatelse etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren tar likevel forbehold om at det kan bli krevd ytterligere tiltak dersom det skulle vise seg å være nødvendig. Statsforvalteren vil følge opp anlegget gjennom krav om rapportering av eventuelle avvik fra rensekrav og ved eventuelt tilsyn.

Endring og omgjøring

Vi vil påpeke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte grensene, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Virksomheten er pliktig til å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18 endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utgreiing av saken. En endringssøknad må derfor sendes i god tid før en eventuell endring kan gjennomføres.

At vi har gitt tillatelse til forurensning fritar ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forurensning har ført til, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten viser vi til hjemmesiden til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven med tilhørende forskrifter er og straffbart.

Rett til å klage

Partene involvert i saken og andre med særlig interesse kan klage innen tre uker fra virksomheten har mottatt dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28. I en eventuell klage skal det gå klart fram hva klagen gjelder, og hvilke endringer en ønsker. Klager bør være begrunnet og skal sendes til Statsforvalteren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket blir utsatt. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter oppfordring, eller på eget initiativ, avgjøre at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. En slik avgjørelse kan det ikke klages på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage skal være begrunnet, og den må sendes til Statsforvalteren i Vestland innen tre uker. Virksomheten må betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskuddsbeløpet bli refundert.

Med helsing

Lars Martin Færseth
seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:
Dokken Utvikling
Renere Havn Bergen
Fiskeridirektoratet

Sweco

Statsforvaltaren i Vestland

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø for bygging av ny ro- ro kai Jektevikshopen for Bergen kommune.

Tillatelsen er gitt i samsvar med forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger som kom fram i søknad datert 3. november 2025 og opplysninger som kom fram under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Bergen kommune
Postadresse	Postboks 7700, 5020 Bergen
Kommune og fylke	Bergen, Vestland
Organisasjonsnummer	982715539

Statsforvalteren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.1065.T	4601.1035.01	2025/17079

Tillatelse gitt første gang: 18. desember 2025	Endringsnummer:	Tillatelsen sist endra:
Lars Martin Færseth seksjonsleder		Magne Nesse senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk

E-postadresse: sfvlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding: www.statsforvaltaren.no/melding
Postadresse: Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Besøksadresse: Njøsavegen 2, Leikanger; Statens hus, Kaigaten 9, Bergen; Fjellvegen 11, Førde
Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvaltaren.no/vl
Org.nr. 974 760 665

Endringslogg

Endringsnummer	Endringsdato	Vilkår	Endring av

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra anleggsarbeider i sjø i Jektevikshopen i Bergen kommune.

Tiltaket i sjø omfatter utfylling av ca. 110 00 m^3 masser over 10 000 m^2 sjøbunn og peling av kaifundament.

Statsforvalteren legger til grunn at tiltakene skal gjennomføres som nevnt i søknad datert 3. november 2025 og oppdatert søknad 16. desember 2025 med mindre annet er avtalt med Statsforvalteren.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeid senest en uke før anleggsarbeidet starter. Det kan varsles med en e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så lang som mulig

All forurensning fra virksomheten er isolert sett uønsket. Virksomheten plikter å redusere utslippene sine så langt det er mulig uten rimelige kostnader. Pliktene omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktet utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha noe å si for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt som mulig uten urimelige kostnader sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med punkt 3.3

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidet

Tillatelsens vilkår er basert på de miljørisikovurderingene som er utført i forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningsloven, samt forslagene til avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljørisikovurderingene oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighet- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herifra blir innarbeidet og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir stette. Tiltakshaver plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Selv om tillatelsen er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.7 Kulturminne i sjø

Bergens sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

2.8 Saksbehandling etter annen lovgivning

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling eller at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning, for eksempel plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før nødvendige godkjenninger etter dette lovverket foreligger.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i medhold til internkontrollforskriften[1]. Internkontrollforskriften skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver stetter kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontroll oppdatert.

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstaker (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med tillatelsens vilkår.

[1] Systematisk helse -, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

Tiltakshaver plikter å alltid å oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndtering skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkning av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift[2]. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

4 Vilkår for utføring av anleggsarbeider i sjø

4.1 Miljømål

Tiltaket skal ikke føre til spredning av forurensning som kan være skadelig for miljøet i Puddefjorden eller føre til forringelse av økologisk og kjemisk tilstand.

[2] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

Tiltaket skal ikke ødelegge Renere Havns erosjonssikringstiltak.

4.2 Generelt

Tiltakene i sjø skal utføres på en måte sin minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmassene. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres.

4.3 Kontroll av utfyllingsmasser

Det skal brukes mest mulig rene masser. Massene skal være egnet til formålet. Det skal utarbeides rutiner for kontroll av steinmasser før disse blir fylt i sjøen. Innhold av plastrester og annen forurensning fra sprengstein skal primært ikke havne i sjøen.

4.4 Bruk av dobbel siltgardin

Som avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning og spredning av finstoff til vannforekomsten ved utfylling skal det brukes en eller om nødvendig flere siltgardiner. Siltgardinene skal dekke deler eller hele vannsøylen på en måte slik at grenseverdi for turbiditet blir overholdt. Det skal brukes siltgardiner som er egnet til formålet ved tiltaksområdet, se fagrapport[3] fra Statens vegvesen.

Ved valg av siltgardiner må strøm- og værforhold, bunn- og dybdeforholdene på stedet legges til grunn for prosjektering av flytelegeme og vekt på lodd/bunnfester.

Det skal føres jevnlig kontroll med at siltgardinene fungerer etter hensikten. Dersom siltgardinene ikke lenger fungerer, skal de repareres eller byttes ut.

Bruk av siltgardin kreves ikke for pelearbeidene, eventuell mudring eller plastring av fyllingen, kun for utfylling av stein.

4.5 Turbiditetsmålere

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433[4].

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperren i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 FTU/NTU i en periode på mer enn 30 minutt. Dersom alarmgrensen overskrides skal utfyllingsarbeidet stoppe, og dersom overskridelsen skyldes tiltaket, skal det utføres avbøtende tiltak.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dybde, skal måleren flyttes.

4.6 Aktsomhet overfor fremmede organismer

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (Didemnum vexillum) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og fører til store

---

[3] Siltgardiner: funksjon, tilpasning og oppfølging. Rapport nr. 205 - 2013

[4] Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433

problem for marine miljø og næringer. Arten vokser bl.a. på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av havnespy. Havnespy er påvist ved kaier i Haugesund, Askøy, Bergen og flere steder i Sogn. Arten blir spredd via skipsfart, særlig i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan og bli spredd til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. Der står det at den som setter i verk tiltak som kan føre til utilsiktet spredning av fremmede organismer[5] i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten får uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneholder, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy må meldes inn og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy observeres skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken og det må settes i gang tiltak for å unngås videre spredning. Slike tiltak skal skje i henhold til veileder gitt av Sjøfartsdirektoratet.

5 Kontroll- og overvåking

5.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, medregnet kontroll med spredning av partikler og plast. Kontroll- og overvåkingsplanen skal avdekke eventuelle negative påvirkninger på naturmiljøet fra anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen oppfylles, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder M-350/2015[6]. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge norsk standard.

5.2 Kontroll og eventuell reparasjon av tildekningslag

Det skal utføres visuell kontroll av tildekkingslaget utenfor fyllingen når anleggsarbeidene er fullført.

Plan for kontrollen med bruk av utstyr og omfang sendes Statsforvalter før utførelse.

Dersom det observeres skade på tildekkingslaget etter tiltaket er tiltakshaver ansvarlig for utbedring av tildekkingslaget. Plan for forslag til utbedring sendes Statsforvalter før utførelse. Vi vil i samarbeid med Renere havn Bergen gi føringer for evt. reparasjon.

[5] Jf. Fremmedartslisa 2023 og forskrift om fremmede arter.

[6] Håndtering av sedimenter. M-350/2015. Veileder fra Miljødirektoratet.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det blir dannet avfall som følge av tiltakene. Særlig skal innhold av skadelige stoffer i avfallet avgrenses mest mulig. Stad kommune plikter å se til at all håndtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldende regler fastsatt i eller i henhold til forurensningsloven og avfallsforskriften.

Siltgardiner skal etter bruk leverast til godkjent mottak

6.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikre mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklareres på www.avfallsdeklarering.no.

6.3 Plast

Det skal gjøres tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligger skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggføres. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark[7] M-1085|2018 kan brukes som veileder.

7 Rapportering og dokumentasjon

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeid innen 12 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene.
- Oversikt over uønskede hendelser, merknader og en beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

[7] Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018

8 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.